

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Grau i Màster en Ciències Religioses					
Nom assignatura: PROVES FILOSÒFIQUES DE DÉU A L'ÈPOCA MEDIEVAL					
Curs	2018-2019			ECTS	4
Període lectiu	De febrer a juny	Hores de classe setmanals	1,30h	Àrea	
Professor	Dr. Joan Ordi Fernández jordi@xtec.cat mòbil: 649912834			Llengua	Català

Descripció/Justificació

En el context d'una justificació racional de les veritats de la revelació divina, els pensadors medievals es van acostar a la qüestió de Déu d'una manera conceptualment rigorosa. Van elaborar així diferents vies filosòfiques d'accés a la realitat i misteri de Déu: proves *a posteriori* i proves *a priori*. Pel seu caràcter clàssic, els segles posteriors s'han vist obligats a examinar aquests encaminaments filosòfics i valorar-los des d'altres òptiques. I, en el debat actual sobre Déu, també hi hem de recórrer per ser intel·lectualment seriosos i honestos. Convé, doncs, conèixer de primera mà aquest patrimoni perenne del pensament cristià. El curs ofereix, per tant, la lectura i el comentari dels textos més importants al respecte, i la seva confrontació amb el qüestionament actual de Déu.

Requisits i orientacions prèvies

- Es requereix un interès viu per la teologia, la filosofia i les qüestions sobre l'existència humana.
- Només calen coneixements previs de cultura general i una bona capacitat de reflexió, anàlisi i debat en grup.
- Orientació general: el curs és teòric i se centra, bàsicament, en l'anàlisi dels textos dels grans pensadors medievals, per conèixer-los directament.

Objectius específics

1. Comprendre la relació entre filosofia i fe en la teologia medieval.
2. Afrontar l'examen filosòfic de la qüestió de Déu a la llum dels pensadors medievals.
3. Trobar una fonamentació filosòfica de la pròpia fe cristiana en el context actual.

Competències

Competències transversals o genèriques

- Capacitat de comprensió i anàlisi crítica de teories i textos.
- Capacitat per relacionar preguntes personals i les argumentacions filosòfiques.
- Capacitat de participació en un grup de manera cooperativa.

Competències específiques

- Habitud reflexiva sobre les veritats de la fe.
- Comprensió de la problemàtica implicada en la qüestió de Déu.

Continguts

1. La qüestió de Déu i del seu coneixement natural: textos bíblics i del Magisteri de l'Església.
2. Sant Agustí d'Hipona: *Soliloquis, Confessions, De vera religione, De libero arbitrio*.
3. Sant Anselm de Cantèbury: *Monologi, Proslogi, Apologia contra Gauniló*.
4. Sant Bonaventura: *Col·lacions sobre l'Hexàmeron, Qüestions disputades sobre el misteri de la Trinitat, Itinerari de la ment a Déu*.
5. Ramon Llull: *Llibre de demostracions*.
6. Sant Tomàs d'Aquino: *Summa Theologiae*.
7. Joan Duns Escot: *Tractat del primer principi, Comentari a les Sentències*.
8. Guillem d'Ockham: *Pròleg al Comentari a les Sentències, Tractat sobre els principis de la teologia*.
9. Francisco Suárez: *Disputacions metafísiques*.
10. Posicionaments actuals sobre els arguments medievals.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

- El professor exposarà prèviament els trets generals del pensament dels autors.
- S'indicanen els textos escollits dels autors i es fixarà el treball setmanal.
- A classe es comentarà la interpretació dels textos, s'aclariran dubtes i es generarà un debat obert sobre els arguments.

Avaluació

Criteris d'avaluació

- L'assignatura s'avaluarà amb la integració de les següents notes parcials:
  - a) Assistència a classe en un mínim del 80% dels dies lectius: 20% de la nota final.
  - b) Participació activa en el comentari dels textos i en el debat sobre les teories: 20% de la nota final.
  - c) A elecció de l'estudiant, realització d'un treball escrit sobre un dels autors, o bé d'un examen comprensiu de la matèria: 60% de la nota final.
- L'assignatura se supera amb la nota mínima de 5 punts.

Bibliografia bàsica

Fonts: les obres dels autors citades a *continguts*, segons les traduccions comercials accessibles al català o al castellà.

Literatura:

Colomer, Eusebi, «La qüestió de Déu en sant Anselm», a: *Comprendre. Revista catalana de filosofia* 1 (1999) 7-40.

Coreth, Emerich, *Dios en la historia del pensamiento filosófico*, Salamanca: Sígueme, 2006.

Flew, Anthony, *Dios existe*, Madrid: Trotta, 2012.

Iglesias Grèzer, Daniel, «Elementos de Teología Natural», al portal *Fe y razón*:

<http://www.feyrazon.org/DanTeolNat.htm>

Knauer, Peter, «¿Conocimiento natural de Dios?», a: *AnáMnesis – Revista de Teología Dominicanos México* 5 (enero – junio 1993) 51-66.

Küng, Hans, *¿Existe Dios? Respuesta al problema de Dios en nuestro tiempo*, Madrid: Cristiandad, 1979.

Muck, Otto, *Doctrina filosófica de Dios*, Barcelona: Herder, 1986.

Ordi, Joan, «Proves filosófiques de Déu», a: *Comprendre. Revista catalana de filosofia* 13/1 (2011) 5-35.

OZCOIDI GARCÍA-FALCES, Pablo María, *Dios, un reto para la razón*, Pamplona: Ediciones Eunete, 2007.

Ratzinger, Joseph, *El Dios de la fe y el Dios de los filósofos*, Madrid: Encuentro, 2006.